

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESA

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2016. gada 12. februārī
lietā Nr. 2015-13-03

Latvijas Republikas Satversmes tiesa šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētājs Aldis Laviņš, tiesneši Kaspars Balodis, Gunārs Kusiņš, Uldis Ķinis, Sanita Osipova un Ineta Ziemele,

pēc Administratīvās rajona tiesas pieteikuma par lietas ierosināšanu, pamatojoties uz Latvijas Republikas Satversmes 85. pantu un Satversmes tiesas likuma 16. panta 3. punktu, 17. panta pirmās daļas 9. punktu, kā arī 19.¹ un 28.¹ pantu,

rakstveida procesā 2016. gada 13. janvāra tiesas sēdē izskatīja lietu

„Par Rīgas domes 2013. gada 19. februāra saistošo noteikumu Nr. 211 „Par pašvaldības nodevu par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā” 24. punkta pirmā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105. pantam”.

Konstatējošā daļa

1. Rīgas dome saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 21. panta pirmās daļas 15. punktu, likuma „Par nodokļiem un nodevām” 12. panta pirmās daļas 11. punktu un Ministru kabineta 2005. gada 28. jūnija noteikumu Nr. 480

„Noteikumi par kārtību, kādā pašvaldības var uzlikt pašvaldību nodevas” (turpmāk – Noteikumi Nr.480) 14.¹ punktu 2013. gada 19. februārī izdeva saistošos noteikumus Nr. 211 „Par pašvaldības nodevu par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā” (turpmāk – Saistošie noteikumi Nr. 211). Saistošie noteikumi Nr. 211 2013. gada 13. martā tika publicēti oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” un stājās spēkā 2013. gada 1. jūnijā. Tie noteic kārtību, kādā tiek uzlikta pašvaldības nodeva par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā (turpmāk – infrastruktūras nodeva).

Saistošo noteikumu Nr. 211 24. punkts tā sākotnējā redakcijā paredzēja, ka gadījumos, kad būvatļauja tiek atcelta (anulēta u.tml.), samaksāto nodevas daļu neatmaksā.

Ar Rīgas domes 2014. gada 25. novembra saistošajiem noteikumiem Nr. 126 Saistošo noteikumu Nr. 211 24. punkts izteikts patlaban spēkā esošajā redakcijā: „Ja būvatļauju atceļ (anulē u.tml.), samaksāto Nodevas daļu neatmaksā, bet, pamatojoties uz būvniecības ieceres ierosinātāja iesniegumu, to ieskaita kā samaksāto Nodevas daļu, saņemot citu būvatļauju jaunajam būvniecības procesam tajā pašā nekustamajā īpašumā. Ja atbilstoši jaunajai būvniecības iecerei Nodevas kopējais apmērs ir mazāks nekā ieskaitāmā Nodevas daļa, tad starpība netiek atmaksāta. Ja atbilstoši jaunajai būvniecības iecerei kopējais Nodevas apmērs ir lielāks nekā ieskaitāmā Nodevas daļa, tad starpību maksā atbilstoši šajos saistošajos noteikumos noteiktajai Nodevas maksāšanas kārtībai.”

2. Pieteikuma iesniedzēja – Administratīvā rajona tiesa (turpmāk – Pieteikuma iesniedzēja) – norāda, ka Saistošo noteikumu Nr. 211 24. punkta pirmais teikums (turpmāk arī – apstrīdētā norma) neatbilst Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 105. pantam.

Pieteicējai, kas savu tiesību aizsardzībai vērsusies Administratīvajā rajona tiesā, (turpmāk – Pieteicēja) 2013. gada 14. martā izsniegta būvatļauja,

tādējādi piešķirot tai tiesības realizēt būvniecības ieceri saskaņā ar Rīgas pilsētas Būvvaldes apstiprināto būvprojektu. Papildus ar 2013. gada 26. marta maksāšanas paziņojumu Pieteicējai uzlikts pienākums samaksāt pirmo infrastruktūras nodevas daļu. Savukārt 2013. gada 28. oktobrī, pamatojoties uz Pieteicējas iesniegumu, minētā būvatļauja atcelta. Tā kā būvniecības ieceres realizācija netika uzsākta – šo faktu apliecinot arī pašas Pieteicējas iesniegums par būvatļaujas atcelšanu –, Pieteicēja vērsusies Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentā ar lūgumu atmaksāt iemaksāto infrastruktūras nodevas daļu. Tomēr, pamatojoties uz apstrīdēto normu, atmaksa Pieteicējai atteikta. Minēto lēmumu Pieteicēja apstrīdējusi Rīgas domei, bet Rīgas dome atstājusi to negrozītu, tāpēc Pieteicēja savu tiesību aizsardzībai vērsusies Administratīvajā rajona tiesā.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētā norma aizskar Pieteicējas tiesības uz īpašumu. Proti, tā liedzot saņemt samaksāto infrastruktūras nodevas daļu tad, ja saņemtā būvatļauja tiek atcelta, būvniecības ieceres īstenošana nav uzsākta un Pieteicēja vairs nevēlas to īstenot.

Apstrīdētā norma ierobežojot to personu tiesības uz īpašumu, kuras iemaksājušas infrastruktūras nodevas daļu, taču faktiski nav uzsākušas būvniecības ieceres realizāciju, proti, nekustamajā īpašumā nav uzsākti būvdarbi. Turklāt apstrīdētā norma ierobežojot ne tikai personas tiesības atgūt samaksāto infrastruktūras nodevas daļu, bet arī tiesības rīkoties ar nekustamo īpašumu pēc saviem ieskatiem. No likuma un Ministru kabineta noteikumiem neizrietot pašvaldības tiesības paturēt iemaksāto infrastruktūras nodevu savā īpašumā tad, ja zudis tās iekasēšanas pamats.

Savukārt Rīgas dome, izdodot Saistošos noteikumus Nr. 211, esot patvaļīgi noteikusi kārtību samaksātās infrastruktūras nodevas paturēšanai pašvaldības budžetā un izmantošanai citas būvniecības ieceres īstenošanai.

Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka no apstrīdētās normas neesot izsecināms pamattiesību ierobežojuma leģitīmais mērķis. Tomēr tas varētu tikt saistīts ar Saistošo noteikumu Nr. 211 izdošanas mērķi. Apstrīdētā norma

nodrošinot to, ka iemaksātā infrastruktūras nodeva neatkarīgi no apstākļiem tiek paturēta pašvaldības budžetā, lai finanšu līdzekļi tiktu izmantoti pašvaldības un sabiedrības interešu un vajadzību apmierināšanai. Infrastruktūras nodeva tiekot iekasēta tādēļ, lai attīstītu un uzlabotu Rīgas pilsētas infrastruktūru, kas esot pakļauta aizvien lielākai slodzei. Jebkura jauna būvniecības iecere pēc tās realizācijas palielinot slodzi uz pašvaldības infrastruktūru. Ar infrastruktūras nodevas maksājumu daļēji tiekot kompensētas no iecerētās būvniecības izrietošās sekas. Taču gadījumā, ja būvniecības iecere netiek realizēta, šādas sekas nemaz nerodoties.

Rīgas dome, pieņemot apstrīdēto normu, neesot atsevišķi vērtējusi situācijas, kad: infrastruktūras nodevas daļa tiek samaksāta un būvniecības iecere tiek realizēta; būvniecības iecere netiek realizēta, jo būvatļauja pēc pārkāpumu konstatēšanas tiek atcelta; būvniecības iecere netiek realizēta, jo persona vairs nevēlas to īstenot.

Apstrīdētajā normā ietvertā pamattiesību ierobežojuma leģitīmo mērķi esot iespējams sasniegt ar citiem, personu tiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem. Piemēram, varot noteikt, ka infrastruktūras nodeva jāmaksā tikai tām personām, kuras faktiski īsteno savu būvniecības ieceri. Infrastruktūras nodevas iekasēšana no personām, kuras nerealizē būvniecības ieceri, neesot attaisnojama arī ar sabiedrības ieinteresētību Rīgas pilsētas infrastruktūras uzlabošanā.

Infrastruktūras nodevas iekasēšana un paturēšana pašvaldības budžetā būtu attaisnojama gadījumos, kad būvatļauja tiek atcelta pēc būvniecības procesā pieļautu pārkāpumu konstatēšanas. Tomēr izskatāmajā lietā būvatļauja atcelta uz Pieteicējas iesnieguma pamata un būvniecības ieceres realizēšana nemaz neesot uzsākta. Tādējādi, pamatojoties uz Pieteicējas apliecinājumu, ka būvniecības iecere nekustamajā īpašumā nav tikusi un arī netiks īstenota, būtu pamats atmaksāt Pieteicējai tās samaksāto infrastruktūras nodevas daļu. Līdz ar to apstrīdētajā normā ietvertais Pieteicējas pamattiesību ierobežojums neesot samērīgs un neatbilstot Satversmes 105. pantam.

3. Institūcija, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Rīgas dome – uzskata, ka apstrīdētā norma atbilst Satversmes 105. pantam.

Rīgas dome, atsaucoties uz Noteikumu Nr. 480 14.¹ punktu, norāda, ka infrastruktūras nodevu pašvaldība ir tiesīga uzlikt personām, kas pašvaldības teritorijā īsteno būvniecības ieceri. Infrastruktūras nodevas maksātāji esot fiziskās un juridiskās personas, kuras infrastruktūras nodevas maksājumu veic par konkrētu būvniecības ieceri, ko apliecina saņemtā būvatļauja. Turklāt maksājums par katru būvniecības ieceri esot vienreizējs neatkarīgi no tā, kas ir nekustamā īpašuma īpašnieks.

Infrastruktūras nodevas iekasēšanas pienākuma rašanās laika ziņā tiekot saistīta ar būvatļaujas izdošanu būvniecības ieceres īstenotājam, kurš varot izvēlēties, kad un vai vispār uzsākt būvdarbus. Turklāt būvniecības ieceres īstenotājs esot tiesīgs veikt būvdarbus visā būvatļaujas spēkā esamības laikā. Tāpēc maksāšanas paziņojuma izdošanas brīdis varot nesakrist ar faktisko būvdarbu uzsākšanas brīdi.

Apstrīdētā norma aizliedzot atmaksāt samaksāto infrastruktūras nodevas daļu gadījumos, kad būvatļauja, piemēram, tiek atcelta vai anulēta. Turklāt šis aizliegums vienlīdz attiecoties gan uz gadījumiem, kad būvatļauja tiek atcelta uz būvniecības ieceres īstenotāja iesnieguma pamata, gan arī uz gadījumiem, kad būvatļauja atcelta ar iestādes vai tiesas lēmumu.

Rīgas dome norāda, ka ieņēmumi no infrastruktūras nodevas maksājumiem veido Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta programmas „Rīgas pilsētas infrastruktūras fonds” līdzekļus, kuri tiek ieskaitīti pašvaldības pamatbudžetā. Tāpēc pašvaldība, plānojot infrastruktūras attīstību un savu budžetu, ņemot vērā katru konkrēto būvniecības ieceri.

Ja būvniecības ieceres īstenotājs vēlāk nolemtu atteikties no būvniecības ieceres realizācijas vai būvatļauja zaudētu spēku citu iemeslu dēļ un infrastruktūras nodevu vajadzētu atmaksāt, tiktu apdraudēta pašvaldības budžeta plānošana un finanšu līdzekļu racionāla izmantošana.

Apstrīdētās normas mērķis esot nepiemērot infrastruktūras nodevu vienam un tam pašam nekustamajam īpašumam atkārtoti gadījumos, kad būvatļauja tiek atcelta, būvniecības iecere netiek īstenota, bet infrastruktūras nodeva vai tās daļa jau ir samaksāta un attiecībā uz konkrēto īpašumu vēlāk tiek saņemta jauna būvatļauja.

Apstrīdētā norma esot pieņemta uz normatīvajos tiesību aktos noteiktā pilnvarojuma pamata, pašvaldībai izdodot ārēju normatīvo tiesību aktu – saistošos noteikumus –, un tai esot leģitīms mērķis – sabiedrības labklājības veicināšana. Apstrīdētajā normā ietvertais personu pamattiesību ierobežojums atbilstot arī samērīguma principam.

4. Pieaicinātā persona – Tieslietu ministrija – uzskata, ka apstrīdētā norma atbilst Satversmes 105. pantam.

Apstrīdētajā normā ietvertais pamattiesību ierobežojums esot noteikts ar likumu. Lai gan likums „Par nodokļiem un nodevām” un Noteikumi Nr. 480 neparedzot vispārēju kārtību samaksāto pašvaldības nodevu atmaksāšanai, Noteikumi Nr. 480 paredzot izņēmumu attiecībā uz nodevu par būvatļaujas saņemšanu. Proti, Noteikumu Nr. 480 15. punktā noteikts, ka gadījumos, kad būvatļaujas nosacījumi netiek izpildīti vai būvatļauja netiek realizēta, iekasēto nodevu neatmaksā. No tā varot secināt, ka arī lemšana par infrastruktūras nodevas daļas atmaksāšanas kārtību vai neatmaksāšanu ir nodota pašvaldību kompetencē.

Tieslietu ministrija norāda, ka pamattiesību ierobežojuma leģitīmais mērķis esot pašvaldības funkciju īstenošana un tās iedzīvotāju labklājības veicināšana. Apstrīdētā norma esot piemērota leģitīmā mērķa sasniegšanai, jo nodrošinot plānojamus ienākumus pašvaldības budžetā.

Tieslietu ministrija, atsaucoties uz Noteikumu Nr. 480 14.¹ punktu, norāda, ka infrastruktūras nodevas maksāšanas pamats esot iecere veikt būvniecību un šo ieceri apstiprinot personas mērķtiecīga darbība, proti, iesniegums par būvatļaujas izdošanu un būvatļaujas saņemšana. Infrastruktūras

nodevas samaksa neesot tiešā veidā saistīta ar faktisko būvniecību, jo būvniecības process ne vienmēr tiek noslēgts ar būves pieņemšanu ekspluatācijā un varot ilgt vairākus gadus. Turklāt apstrīdētajā normā noteiktais regulējums motivējot būvniecības ieceres īstenotājus rūpīgi izvērtēt savas faktiskās iespējas realizēt būvniecību.

Tādējādi ierobežojums, kas liedz atgūt iemaksāto infrastruktūras nodevu tādā gadījumā, ja būvniecības iecere netiek īstenota, nodrošinot nodevas maksātāju un pašvaldības tiesisko attiecību stabilitāti.

5. Pieaicinātā persona – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk – VARAM) – norāda, ka par Saistošajiem noteikumiem Nr. 211 ir sniegusi atzinumu un pret tiem nav izteikusi iebildumus.

Infrastruktūras nodevas iekasēšanas mērķis esot nodrošināt pašvaldības publiskās infrastruktūras uzturēšanas un attīstības finansēšanu. Infrastruktūras nodeva piemērojama personām, kuras, īstenojot būvniecības ieceri: būvē jaunas būves, tai skaitā īslaicīgas lietošanas būves, vai rekonstruē jau esošas būves, tai skaitā īslaicīgas lietošanas būves. VARAM, atsaucoties uz Būvniecības likumu, norāda, ka būvniecības ieceres īstenošana nekustamajā īpašumā ietver faktisku konkrētajā būvniecības iecerē ietilpstošu būvdarbu veikšanu.

VARAM norāda, ka līdzīgi apstrīdētajā normā noteiktajam nav atmaksājama arī nodeva par būvatļaujas saņemšanu, kas pēc būtības tāpat ir saistīta ar būvniecības ieceri. Lai gan Noteikumi Nr. 480 to tieši neparedz, arī samaksātā infrastruktūras nodevas daļa varētu nebūt atmaksājama. Tādējādi Rīgas dome, paredzot normatīvajā regulējumā aizliegumu atmaksāt jau samaksāto infrastruktūras nodevas daļu, esot rīkojusies atbilstoši normatīvajos tiesību aktos noteiktajam pilnvarojumam.

6. Pieaicinātā persona – Latvijas Republikas tiesībsargs (turpmāk – Tiesībsargs) – uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 105. pantam.

Pēc Tiesībsarga ieskata, infrastruktūras nodevas maksāšanas pienākums tiekot uzlikts personām, kuras var gūt peļņu no būvniecības ieceres, kas realizēta, izmantojot par infrastruktūras nodevas maksātāju naudu attīstītās un uzturētās publiskās infrastruktūras pakalpojumus.

Apstrīdētajā normā paredzētais pamattiesību ierobežojums esot noteikts ar likumu, un tam esot leģitīms mērķis – sabiedrības labklājības nodrošināšana, sabiedrības interesēs veicinot ilgtspējīgu un stabilu pašvaldības attīstību.

Apstrīdētā norma nediferencējot gadījumus, kuros būtu iespējams infrastruktūras nodevu pārrēķināt. Infrastruktūras nodevas aprēķināšana esot pakārtota konkrētai būvniecības iecerei. Ja būvniecības iecere tiek īstenota, pašvaldībai esot jāattīsta infrastruktūra aprēķinātās infrastruktūras nodevas apmērā. Turklāt izskatāmajā lietā Pieteicējas samaksātā infrastruktūras nodevas daļa tiekot uzkrāta līdz brīdim, kad tiks veikts otrs infrastruktūras nodevas maksājums, un tas esot veicams pēc būves nodošanas ekspluatācijā.

Ar apstrīdēto normu tiekot ierobežotas tādu būvatļaujas adresātu īpašumtiesības, kuru saņemtā būvatļauja tiek atcelta vai anulēta kādas to prettiesiskas rīcības rezultātā. Taču apstrīdētā norma ierobežojot arī to personu īpašumtiesības, kuras pašas lūgušas būvatļauju atcelt, jo nav izmantojušas ar būvatļauju piešķirtās tiesības. Gadījumi, kad būvatļauja tiek atcelta un pašvaldības infrastruktūra netiek izmantota, un gadījumi, kad būvatļauja tiek īstenota un pašvaldības infrastruktūra tiek izmantota, esot atšķirīgi. Tāpēc tie būtu arī jāvērtē atšķirīgi un aizliegums atmaksāt infrastruktūras nodevu abos minētajos gadījumos neesot samērīgs.

Pamattiesību ierobežojuma leģitīmo mērķi varot sasniegt ar personu tiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem, proti, paredzot individualizētu infrastruktūras nodevas daļas atmaksāšanas kārtību būvatļaujas atcelšanas gadījumā.

7. Pieaicinātā persona – Latvijas Pašvaldību savienība – uzskata, ka apstrīdētā norma pieņemta, ievērojot pašvaldības domei normatīvajos tiesību aktos noteikto pilnvarojumu.

Gan apstrīdētajā normā noteiktā infrastruktūras nodeva, gan arī nodeva par būvatļaujas saņemšanu esot saistīta ar būvniecības ieceri, un par būvatļaujas saņemšanu samaksātā nodevas daļa netiekot atmaksāta. Tādējādi arī Pieteicējas iemaksātā infrastruktūras nodevas daļa neesot atmaksājama. Turklāt personas nevēlēšanās īstenot būvniecības ieceri neietekmējot pašvaldības jau īstenoto publiskās infrastruktūras uzturēšanas un attīstīšanas procesu, kas uzsākts līdz būvatļaujas atcelšanai.

Papildus Latvijas Pašvaldību savienība informē, ka regulējums par pašvaldības nodevu tās infrastruktūras uzturēšanai un attīstībai citu republikas pilsētu pašvaldību saistošajos noteikumos līdz šim nav ietverts.

8. Pieaicinātā persona – Ekonomikas ministrija – uzskata, ka apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 105. pantam.

Apstrīdētajā normā paredzētajam ierobežojumam esot leģitīms mērķis – sabiedrības labklājība. Infrastruktūras nodeva esot noteikta ar mērķi nodrošināt pašvaldības publiskās infrastruktūras uzturēšanai un attīstībai nepieciešamo finansējumu, lai sakarā ar plānotās būvniecības potenciālo negatīvo ietekmi uz pašvaldības publisko infrastruktūru nodrošinātu visas sabiedrības interesēm atbilstošu autonomo funkciju realizāciju.

Infrastruktūras nodeva kā līdzeklis būvniecības ieceres iespējamo negatīvo ietekmi uz pašvaldības infrastruktūru kompensējoša finansējuma iegūšanai esot piemērots leģitīmā mērķa sasniegšanai. Leģitīmo mērķi neesot iespējams sasniegt ar citiem, personu tiesības mazāk ierobežojošiem līdzekļiem.

Infrastruktūras nodevas aprēķina pamatā esot plānotā būvniecības objekta, proti, būvniecības ieceres, ietekme uz publisko infrastruktūru un tās pieejamību citām personām. Taču gadījumā, kad būvniecības ieceres ierosinātais pats atsakās no tās realizācijas, plānotā būvniecība netiek veikta un nekādu

negatīvu ietekmi uz pašvaldības publisko infrastruktūru nerada. Tāpēc šajā gadījumā papildu finanšu līdzekļu iekasēšana pašvaldības budžetā nevarot tikt pamatota ar sabiedrības interesi. Ar apstrīdēto normu personai tiekot uzlikts pienākums kompensēt sekas, kas nemaz nav iestājušās, un tiekot nesamērīgi ierobežotas personas tiesības uz īpašumu.

9. Pieaicinātā persona – Finanšu ministrija – norāda, ka pienākums maksāt infrastruktūras nodevu var tikt uzskatīts par personas īpašuma tiesību ierobežojumu Satversmes 105. panta izpratnē.

Infrastruktūras nodeva esot samaksa par konkrētiem pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem – nodrošinājumiem un veiktajām darbībām. Infrastruktūras nodevas iemaksa, kas vairumā gadījumu tiekot veikta pirms pakalpojuma saņemšanas, nodrošinot tūlītēju publiskā pakalpojuma saņemšanu.

Apstrīdētā norma paredzot infrastruktūras nodevas specifikai atbilstošu maksāšanas kārtību, kas, pēc Finanšu ministrijas ieskata, nav pretrunā ar likumā „Par nodokļiem un nodevām” noteikto nodevas sistēmu. Finanšu ministrija papildus norāda, ka minētā sistēma būtu vērtējama kopsakarā ar Būvniecības likumu, no kura izrietot būvniecības ieceres īstenošanas regulējums.

10. Pieaicinātā persona – Dr. oec. Kārlis Ketners – uzskata, ka, ievērojot valsts neierobežotās suverēnās tiesības noteikt nodokļus un citus obligātos maksājumus, atzīstams, ka infrastruktūras nodevas uzlikšana personām, kuras pašvaldības teritorijā īsteno būvniecības ieceri, atbilst Satversmes 105. pantam.

Likumā „Par nodokļiem un nodevām” nodokļu un nodevu maksājumi netiekot īpaši nošķirti, jo gan nodokļu un nodevu aprēķināšanas un maksāšanas kārtība un kontrole, gan atbildība par to aprēķināšanu un maksāšanu, gan arī maksāšanas atvieglojumi tiekot noteikti kopā. Ja nodoklis un valsts nodeva vēl būtu nošķirami pēc to ekonomiskās un juridiskās būtības, ņemot vērā to, ka nodoklis ir obligāts maksājums budžeta ieņēmumu nodrošināšanai, bet valsts

nodeva – obligāts maksājums par institūcijas darbību (pakalpojumu), tad pašvaldības pakalpojuma sniegšana nebūtu vienīgais pašvaldības nodevas ieturēšanas priekšnosacījums. Daudzas pašvaldību nodevas pēc sava ekonomiskā rakstura un būtības varot tikt pielīdzinātas attiecīgiem nodokļu maksājumiem.

Pašvaldības nodevu varot uzlikt tikai tādām objektam, kas paredzēts likumā „Par nodokļiem un nodevām”. Savukārt Noteikumi Nr. 480 paredzot vispārēju pašvaldības nodevas aprēķināšanas kārtību, vienlaikus atvēlot arī zināmu autonomiju pašvaldībai.

Apstrīdētā norma, paredzot iemaksātās infrastruktūras nodevas daļas pārvešanu uz nākamo būvniecības ieceri, novēršot to, ka vienam un tam pašam nekustamajam īpašumam infrastruktūras nodeva tiek uzlikta divreiz. Līdz ar to apstrīdētā norma paredzot samērīgu īpašuma tiesību ierobežojumu apstākļos, kad nekustamajā īpašumā tiek realizēta cita, nevis sākotnēji pieteiktā būvniecības iecere.

Secinājumu daļa

11. Pieteikumā lūgts Satversmes tiesu izvērtēt apstrīdētās normas atbilstību visam Satversmes 105. pantam. Pieteikuma iesniedzēja uzskata, ka ar apstrīdēto normu noteiktā kārtība, saskaņā ar kuru pašvaldība neatmaksā infrastruktūras nodevas daļu, ierobežo Pieteicējas tiesības uz īpašumu. Pieteicējai tiekot liegtas tiesības atgūt tās ieguldītos finanšu līdzekļus, kuru esamībai pašvaldības budžetā varētu būt zudis tiesiskais pamats, jo nekustamajā īpašumā netiekot un arī netikšot īstenota būvniecības iecere (*sk. lietas materiālu 1. sēj. 6. lpp.*).

Satversmes tiesas praksē ir nostiprināta atziņa, ka gadījumos, kad tiek apstrīdēta tiesību normas atbilstība visam Satversmes 105. pantam, jānosaka, atbilstība tieši kuram no šā panta teikumiem ir izvērtējama (*sk., piemēram,*

Satversmes tiesas 2015. gada 13. oktobra sprieduma lietā Nr. 2014-36-01 15.1. punktu).

Satversmes 105. pants paredz gan īpašuma tiesību netraucētu īstenošanu, gan arī valsts tiesības sabiedrības interesēs ierobežot īpašuma izmantošanu. Savukārt tā paša panta ceturtais teikums paredz valstij tiesības noteiktos gadījumos īpašuma tiesības atņemt *de iure*. Īpašumu piespiedu kārtā drīkst atsavināt tikai sabiedrības vajadzībām, tas pieļaujams izņēmuma gadījumā uz atsevišķa likuma pamata, kā arī tad, ja īpašums tiek atsavināts pret taisnīgu atlīdzību (*sal.: Satversmes tiesas 2002. gada 20. maija sprieduma lietā Nr. 2002-01-03 secinājumu daļa un Satversmes tiesas 2005. gada 16. decembra sprieduma lietā Nr. 2005-12-0103 22. punkts*).

Izskatāmās lietas prasījums ietilpst Satversmes 105. panta pirmo triju teikumu tvērumā, un pieteikumā nav ietverts juridiskais pamatojums par īpašuma piespiedu atsavināšanu sabiedrības vajadzībām.

Līdz ar to Satversmes tiesa izvērtēs apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 105. panta pirmajiem trim teikumiem.

12. Satversmes 105. panta pirmie trīs teikumi nosaka: „Ikvienam ir tiesības uz īpašumu. Īpašumu nedrīkst izmantot pretēji sabiedrības interesēm. Īpašuma tiesības var ierobežot vienīgi saskaņā ar likumu.”

Satversmes 105. pants paredz visaptverošu mantiska rakstura tiesību garantiju. Ar „tiesībām uz īpašumu” saprotamas visas mantiska rakstura tiesības, kuras tiesīgā persona var izlietot par labu sev un ar kurām tā var rīkoties pēc savas gribas (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2010. gada 27. oktobra sprieduma lietā Nr. 2010-12-03 7. punktu un 2011. gada 3. novembra sprieduma lietā Nr. 2011-05-01 15.2. punktu*).

Satversmes tiesa ir norādījusi, ka „īpašums” var būt vai nu „eksistējošs īpašums”, vai arī tādi līdzekļi, ieskaitot prasījumus, attiecībā uz kuriem persona var pamatot, ka tai ir tiesisks pamats uz īpašuma tiesību iegūšanu. Satversmes tiesa jau iepriekš, vērtējot personas tiesības saņemt no valsts pārmaksāto nodokli,

ir atzinusi, ka šādas prasījuma tiesības ietilpst Satversmes 105. panta tvērumā (*sk. Satversmes tiesas 2010. gada 19. jūnija sprieduma lietā Nr. 2010-02-01 5. punktu*).

Noteikumu Nr. 480 4. punkts noteic, ka pašvaldību nodevu veidā tiek apmaksāta atlīdzība tikai par pašvaldības sniegto nodrošinājumu. Tāpat Finanšu ministrija norāda, ka nodeva ir samaksa par pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem – nodrošinājumiem un veiktajām darbībām (*sk. lietas materiālu 2. sēj. 48. lpp.*). Saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr. 211 2. punktu infrastruktūras nodeva tiek iekasēta pašvaldības publiskās infrastruktūras izbūvēšanai konkrētajam būvobjektam, kā arī tās uzturēšanas un attīstības finansēšanai. Ar šo nodevu tiek kompensēta plānotās būvniecības iespējamā negatīvā ietekme uz pašvaldības infrastruktūru (*sk. Ekonomikas ministrijas viedokli lietas materiālu 2. sēj. 61. lpp.*).

Saskaņā ar Saistošo noteikumu Nr. 211 3. punktu infrastruktūras nodeva tiek iekasēta no personām, kuras Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā īsteno būvniecības ieceres: jaunas būves būvniecību, būves novietošanu vai esošas būves pārbūvi. Savukārt apstrīdētā norma paredz pašvaldības tiesības paturēt savā budžetā personas iemaksāto infrastruktūras nodevas daļu arī tādā gadījumā, ja plānotā būvniecības iecere netiek īstenota.

Infrastruktūras nodeva iekasējama gadījumā, ja būvniecības iecere tiek īstenota. Savukārt tad, ja persona būvniecības ieceri neīsteno un pašvaldība pakalpojumu nav sniegusi, proti, nav veikta papildu infrastruktūras izbūvēšana, attīstīšana un uzturēšana, iekasētā infrastruktūras nodevas daļa netiek izlietota atbilstoši tās mērķim (*sk. Rīgas domes atbildes rakstu lietas materiālu 1. sēj. 185.–187. lpp.*).

Satversmes tiesa norāda, ka tās secinājums attiecībā uz tiesībām atgūt pārmaksāto nodokli būtu attiecināms arī uz personas prasījuma tiesībām atgūt iemaksāto pašvaldības nodevas daļu, ja tiesiskais pamats tās paturēšanai pašvaldības budžetā ir zudis.

Tādējādi personas prasījuma tiesības atgūt iemaksāto infrastruktūras nodevas daļu tādā gadījumā, ja būvniecības iecere netiek īstenota, ietilpst Satversmes 105. panta tvērumā.

13. Lai pārbaudītu, vai konkrētajā gadījumā ir ievērots Satversmes 105. panta pirmais teikums, Satversmes tiesai jānoskaidro, vai apstrīdētajā normā ir paredzēts īpašuma tiesību ierobežojums.

Satversmes 105. panta pirmajā teikumā noteiktās tiesības uz īpašumu ietver īpašnieka tiesības izmantot viņam piederošo īpašumu arī tā, lai gūtu pēc iespējas lielāku ekonomisko labumu (*sk. Satversmes tiesas 2009. gada 19. novembra sprieduma lietā Nr. 2009-09-03 11.2. punktu*). Gadījumos, kad īpašnieks nevar savu īpašumu brīvi lietot, gūstot no tā iespējamus labumus, kā arī patērēt, viņa īpašuma tiesības ir ierobežotas (*sal.: Satversmes tiesas 2006. gada 8. marta sprieduma lietā Nr. 2005-16-01 10. punkts un 2009. gada 4. februāra sprieduma lietā Nr. 2008-12-01 8. punkts*).

Apstrīdētā norma liedz personai īstenot prasījuma tiesības, lai atgūtu iemaksātās infrastruktūras nodevas daļu gadījumā, kad ir zudis tiesiskais pamats tās paturēšanai pašvaldības budžetā.

Tādējādi apstrīdētā norma ierobežo personai Satversmes 105. pantā noteiktās pamattiesības.

14. Satversmes 105. panta trešais teikums noteic, ka īpašuma tiesības var ierobežot, bet vienīgi saskaņā ar likumu. Interpretējot šo Satversmes normu, Satversmes tiesa secinājusi, ka vārds „likums” aptver ne tikai Saeimas pieņemtus likumus, bet arī citus vispārsaistošus (ārējus) normatīvos tiesību aktus, ja vien tie izdoti, pamatojoties uz likumu, publicēti normatīvajos tiesību aktos noteiktā kārtībā, ir pietiekami skaidri formulēti, lai adresāts varētu izprast savas tiesības un pienākumus, kā arī atbilst tiesiskas valsts principiem (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2002. gada 20. maija sprieduma lietā Nr. 2002-01-03*

secinājumu daļu un 2014. gada 12. decembra sprieduma lietā Nr. 2013-21-03 11. punktu).

14.1. Atbilstoši Satversmes 64. pantam likumdošanas tiesības pieder tautai un Saeimai. Lai nodrošinātu efektīvāku valsts varas īstenošanu, ir pieļaujams, ka likumdevējs likumdošanas procesā izlemj svarīgākos jautājumus, bet detalizētāku noteikumu un likumu ieviešanai dzīvē nepieciešamo tehnisko normu izstrādāšanu deleģē Ministru kabinetam vai citām valsts institūcijām (*sk. Satversmes tiesas 2005. gada 21. novembra sprieduma lietā Nr. 2005-03-0306 7. punktu*). Likumdevējs atsevišķu jautājumu izlemšanu var nodot arī pašvaldību kompetencē. Tātad arī pašvaldības domei pilnvarojuma robežās ir tiesības izdot vispārsaistošus (ārējus) normatīvos tiesību aktus. Tomēr pašvaldības domei nav likumdevēja rīcības brīvības un tā ir tiesīga izdot ārējos normatīvos tiesību aktus tikai likumos noteiktajos gadījumos un apjomā (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2002. gada 21. janvāra sprieduma lietā Nr. 2001-09-01 secinājumu daļu*). Pilnvarojuma apjoms nosaka to, ciktāl pašvaldības dome var rīkoties, izstrādājot un izdodot tiesību normas (*sk. Satversmes tiesas 2011. gada 11. janvāra sprieduma lietā Nr. 2010-40-03 10. punktu*).

14.2. Likuma „Par nodokļiem un nodevām” 10. panta pirmajā daļā noteikts, ka pašvaldību nodevas ir tiesīgas uzlikt vietējās pašvaldības ar saviem saistošajiem noteikumiem. Tā paša panta trešajā daļā noteikts šādu saistošo noteikumu saturs, proti, tiem jāparedz nodevu maksāšanas kārtība, ar nodevām apliekamie objekti, likmes, atbrīvojumi un atvieglojumi, kā arī jāietver citas prasības, kuras paredz citi likumi un Ministru kabineta noteikumi. Turklāt šā likuma 16. panta 12. punktā likumdevējs nodokļu un valsts nodevu maksātājiem piešķīris tiesības atprasīt iemaksāto summu gadījumā, kad maksājums ir veikts, bet attiecīgais pakalpojums nav sniegts.

Saistošos noteikumus Nr. 211, tostarp arī apstrīdēto normu, Rīgas dome izdevusi, pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 21. panta pirmās daļas 15. punktu, likuma „Par nodokļiem un nodevām” 12. panta pirmās daļas 11. punktu, kā arī Noteikumu Nr.480 14.¹ punktu. Minētajās normās ietverts

pilnvarojums pašvaldības domei pieņemt saistošos noteikumus par infrastruktūras nodevas uzlikšanu.

Tomēr, pēc Pieteikuma iesniedzēja ieskata, likumdevējs nav pilnvarojis pašvaldības domi izdot tādus saistošos noteikumus, kas liedz atmaksāt iekasēto infrastruktūras nodevas daļu tad, ja būvniecības iecere netiek īstenota (*sk. lietas materiālu 1. sēj. 5. lpp.*).

14.3. Satversmes tiesa savā praksē ir atzinusi par neatbilstošiem Satversmei normatīvos tiesību aktus, kas izdoti, pārsniedzot kompetenci vai neievērojot pilnvarojuma robežas, proti, *ultra vires*. *Ultra vires* doktrīna ir attiecināma arī uz likumdevēja pilnvarotas institūcijas izdoto normatīvo tiesību aktu atbilstību augstāka juridiskā spēka tiesību normām (*sk. Satversmes tiesas 2007. gada 9. oktobra spriedumu lietā Nr. 2007-04-03*). Ņemot vērā to, ka arī pašvaldībām ar likumdevēja pilnvarojumu ir piešķirtas tiesības izdot ārējos normatīvos tiesību aktus (saistošos noteikumus), minētās doktrīnas ietvaros izteiktās atziņas ir attiecināmas arī uz izskatāmo lietu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2014. gada 12. decembra sprieduma lietā Nr. 2013-21-03 11.2. punktu*).

No likumības un varas dalīšanas principiem izriet, ka pašvaldībai ir tiesības izdot saistošos noteikumus tikai likumā noteiktos gadījumos, likuma ietvaros un tie nedrīkst būt pretrunā ar Satversmes normām, kā arī citām augstāka juridiskā spēka tiesību normām (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2014. gada 29. decembra sprieduma lietā Nr. 2014-06-03 21. punktu*).

Tādējādi Satversmes tiesa izvērtēs, vai Rīgas dome, izdodot apstrīdēto normu, ir rīkojusies likumdevēja noteiktā pilnvarojuma robežās.

15. No likuma „Par nodokļiem un nodevām” 12. panta pirmās daļas 11. punkta izriet pašvaldību nodevu objekti un tiešs likumdevēja pilnvarojums pašvaldības domei uzlikt infrastruktūras nodevu. Proti, šī tiesību norma noteic, ka pašvaldības domei ir tiesības Ministru kabineta noteikumos paredzētajā kārtībā uzlikt pašvaldības nodevu par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību. No lietas materiāliem izriet, ka Rīgas dome ir vienīgā pašvaldība, kas

izmantojusi likumdevēja doto pilnvarojumu un savā administratīvajā teritorijā uzlikusi infrastruktūras nodevu (*sk. Latvijas Pašvaldību savienības viedokli lietas materiālu 2. sēj. 56. lpp.*).

Lai secinātu, vai pamattiesību ierobežojums ir noteikts ar likumu, nepieciešams noskaidrot, vai Rīgas dome apstrīdēto normu izdevusi atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem, ar kuriem regulēta infrastruktūras nodevas uzlikšanas kārtība.

15.1. Noteikumos Nr. 480 ietverta kārtība, kādā pašvaldības ir tiesīgas uzlikt dažāda veida pašvaldības nodevas, tostarp noteikta arī infrastruktūras nodevas uzlikšanas kārtība. Vairākas lietā pieaicinātās personas norāda, ka normatīvais regulējums, kas noteic ar būvniecības iecerēm saistītu nodevu uzlikšanas kārtību, būtu aplūkojams kopsakarā (*sk. VARAM viedokli lietas materiālu 2. sēj. 26. lpp. un Latvijas Pašvaldību savienības viedokli lietas materiālu 2. sēj. 55. lpp.*).

Noteikumu Nr. 480 II nodaļas „Nodevu uzlikšanas kārtība” 14.¹ un 15. punktā ietverta būvniecības iecerēm piemērojamo nodevu uzlikšanas kārtība. Proti, Noteikumu Nr. 480 14.¹ punkts paredz, ka nodevu par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību pašvaldība ir tiesīga uzlikt personām, kuras tās teritorijā īsteno būvniecības ieceri. Savukārt 15. punktā noteikta kārtība, kādā uzliedama un iekasējama nodeva par būvatļaujas saņemšanu. Attiecībā uz nodevu par būvatļaujas saņemšanu Ministru kabinets ir tieši noteicis: ja būvatļaujas nosacījumi netiek izpildīti vai būvatļauja netiek realizēta, iekasēto pašvaldības nodevu neatmaksā. Turklāt regulējums par būvatļaujas saņemšanas nodevas neatmaksāšanu Noteikumu Nr. 480 15. punktā bija ietverts jau tā sākotnējā redakcijā.

Tādējādi Ministru kabinets Noteikumos Nr. 480 ir noteicis gadījumus, kad pašvaldība iekasēto nodevas daļu neatmaksā. Tomēr Ministru kabinets Noteikumu Nr. 480 14.¹ punktā nav noteicis, ka būvniecības ieceres neīstenošanas gadījumā infrastruktūras nodevas daļa nebūtu atmaksājama.

15.2. Latvijas Pašvaldību savienība uzskata, ka, aplūkojot Noteikumu Nr. 480 14.¹ un 15. punktu kopsakarā, būtu jāsecina, ka pēc analogijas nav atmaksājama arī iemaksātā infrastruktūras nodevas daļa (*sk. lietas materiālu 2. sēj. 55. lpp.*).

Satversmes tiesa norāda, ka pamattiesību ierobežojuma piemērošana pēc analogijas nav pieļaujama. Proti, pamattiesības drīkst ierobežot vienīgi ar likumu vai pamatojoties uz likumu, kas skaidri nosaka pamattiesību ierobežojuma apjomu un robežas. Pamattiesību patvaļīga ierobežošana nav pieļaujama (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 25. punktu*). Nav pieļaujama pamattiesību ierobežojuma noteikšana bez skaidra likumdevēja pilnvarojuma. Savukārt īstenojot pilnvarojumu, ir jāizvairās no personas pamattiesību ierobežošanas, ja uz ierobežojumu nepieciešamību nav tieši norādīts pilnvarojošajā normā (*sk. Satversmes tiesas 2005. gada 21. novembra sprieduma lietā Nr. 2005-03-0306 10. punktu*).

Satversmes tiesa ir atzinusi, ka nodokļa maksāšanas pienākums vienmēr nozīmē īpašuma tiesību ierobežojumu (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2007. gada 11. aprīļa sprieduma lietā Nr. 2006-28-01 19.1. punktu un 2007. gada 8. jūnija sprieduma lietā Nr. 2007-01-01 19. punktu*). Personas pienākums maksāt pašvaldības nodevu pēc sava ekonomiskā rakstura var tikt pielīdzināts personas pienākumam maksāt nodokli (*sk. K. Ketnera viedokli lietas materiālu 2. sēj. 52. lpp.*). Tāpēc arī pienākums maksāt jebkuru pašvaldības nodevu kā pašvaldības noteiktu obligātu maksājumu ir jāvērtē kā personas īpašuma tiesību ierobežojums.

Tā kā Noteikumu Nr. 480 14.¹ punktā Ministru kabinets nav pašvaldībai piešķīris tiesības būvniecības ieceres neīstenošanas gadījumā neatmaksāt iemaksāto nodevas daļu, šāds ierobežojums nav pieļaujams. Proti, no Noteikumu Nr. 480 15. punkta izrietošās sekas – par būvatļaujas saņemšanu iekasētās nodevas daļas neatmaksāšana – nevar tikt attiecinātas uz iekasētās infrastruktūras nodevas daļas atmaksu būvniecības ieceres neīstenošanas gadījumā.

15.3. Tieslietu ministrija norāda, ka likums „Par nodokļiem un nodevām” un Noteikumi Nr. 480 neparedz vispārēju kārtību iemaksāto pašvaldības nodevu atmaksai un no tā varot secināt, ka likumdevējs iemaksātās infrastruktūras nodevas daļas atmaksas kārtības noteikšanu nodevis pašvaldības kompetencē (*sk. lietas materiālu 2. sēj. 23. lpp.*). Līdzīgi arī VARAM norāda, ka infrastruktūras nodevas daļa nav atmaksājama, ja pašvaldība tā noteikusi saistošajos noteikumos (*sk. lietas materiālu 2. sēj. 26. lpp.*).

Vērtējot Noteikumu Nr. 480 14.¹ un 15. pantu kopsakarā, ir secināms, ka Ministru kabinets attiecībā uz nodevām, kas saistītas ar būvniecības ieceri, ir noteicis gadījumus, kad iekasētā nodevas daļa nav atmaksājama. Savukārt Noteikumu Nr. 480 16.¹ punktā ietvertas pašvaldības tiesības lemt par papildu atvieglojumu noteikšanu, proti, par atbrīvošanu no nodevas.

Pašvaldības domei, izdodot saistošos noteikumus, ir pienākums rīkoties atbilstoši pilnvarojumam. Tas citastarp ietver pienākumu pieņemt tādu normatīvo regulējumu, kas atbilst augstāka juridiskā spēka tiesību normām.

Rīgas dome, izdodot apstrīdēto normu, nav ievērojusi tai noteikto pilnvarojumu. Proti, Rīgas dome nebija pilnvarota noteikt, ka paturēs savā budžetā personas iemaksāto infrastruktūras nodevas daļu gadījumā, kad būvniecības iecere netiek īstenota.

Tādējādi Rīgas dome apstrīdēto normu ir izdevusi *ultra vires*.

16. Ja apstrīdētā norma ir izdota *ultra vires*, tad tajā ietvertais pamattiesību ierobežojums nav noteikts ar likumu.

Ja pamattiesību ierobežojums nav noteikts ar likumu, tad tas neatbilst Satversmei. Tātad nav nepieciešams papildus izvērtēt, vai ar apstrīdēto normu paredzētā īpašuma tiesību ierobežojuma mērķis ir leģitīms, vai ierobežojums ir piemērots šā mērķa sasniegšanai un vai tas ir samērīgs (*sk. Satversmes tiesas 2014. gada 12. decembra sprieduma lietā Nr. 2013-21-03 12.6. punktu*).

Līdz ar to apstrīdētā norma neatbilst Satversmes 105. pantam.

17. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 32. panta trešo daļu tiesību norma, kuru Satversmes tiesa atzinusi par neatbilstošu augstāka juridiskā spēka tiesību normai, uzskatāma par spēkā neesošu no Satversmes tiesas sprieduma publicēšanas dienas, ja Satversmes tiesa nav noteikusi citādi.

Satversmes tiesas praksē ir secināts, ka tiesību normas, kas pieņemtas *ultra vires*, ir atzīstamas par prettiesiskām un spēkā neesošām no to pieņemšanas brīža [sk. *Satversmes tiesas 1998. gada 10. jūnija sprieduma lietā Nr. 04-03(98) secinājumu daļu un 2007. gada 9. oktobra sprieduma lietā Nr. 2007-04-03 25. punktu*]. Attiecībā uz šādiem gadījumiem prezumējams, ka antikonstitucionāla tiesību norma nekad nav bijusi spēkā, jo nav pieņemta pienācīgā kārtībā, un tāpēc arī nevar radīt tiesiskas sekas.

Satversmes tiesa norāda, ka izņēmuma gadījumos varētu tikt pieļautas atkāpes no šīs prezumpcijas. Tomēr šādos gadījumos Satversmes tiesai būtu jākonstatē būtiski apstākļi, kas pamatotu minētā izņēmuma noteikšanu.

No lietas materiāliem, tostarp Rīgas domes atbildes raksta, nav gūstams apstiprinājums tam, ka izskatāmajā lietā ir šādi būtiski apstākļi.

18. Satversmes tiesai ir ekskluzīva kompetence atzīt tiesību normas par neatbilstošām augstāka juridiskā spēka tiesību normām un spēkā neesošām. Tomēr tiesību normu atbilstību augstāka juridiskā spēka tiesību normām izvērtē ne tikai Satversmes tiesa. Arī administratīvajai tiesai katras lietas ietvaros ir jāpārlicinās par piemērojamās tiesību normas atbilstību augstāka juridiskā spēka tiesību normām (sk. *Satversmes tiesas 2013. gada 18. decembra sprieduma lietā Nr. 2013-06-01 15.3. punktu*).

Satversmes tiesa atzinusi, ka tiesai ir tiesības vērsties Satversmes tiesā, ja lietas izskatīšanas gaitā rodas šaubas par lietā piemērojamās tiesību normas atbilstību augstāka juridiskā spēka tiesību normai (sk., piemēram, *Satversmes tiesas 2010. gada 13. oktobra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2010-09-01 10. punktu*). Tomēr administratīvā tiesa savas kompetences ietvaros ir tiesīga arī pati novērst šīs šaubas, nevēršoties ar pieteikumu Satversmes tiesā.

Satversmes tiesa uzskata par lietderīgu norādīt uz Administratīvā procesa likuma 104. panta trešo daļu, saskaņā ar kuru tiesa, ja tā atzīst, ka pašvaldību saistošie noteikumi neatbilst Ministru kabineta noteikumiem vai likumam, attiecīgo tiesību normu nepiemēro.

Nolēmumu daļa

Pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 30.–32. pantu, Satversmes tiesa
nosprieda:

atzīt Rīgas domes 2013. gada 19. februāra saistošo noteikumu Nr. 211 „Par pašvaldības nodevu par pašvaldības infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā” 24. punkta pirmo teikumu par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes 105. pantam un spēkā neesošu no tā pieņemšanas brīža.

Spriedums ir galīgs un nepārsūdzams.

Spriedums stājas spēkā tā publicēšanas dienā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs

Aldis Laviņš